

בסד. לקראת פסח תשע"ד.

## .. אחד תם ..

ספר סיפורי מעשיות - מעשה ט

התם הנ"ל למד מלאכת רצענות, ומחמת שהיה תם, למד הרבה עד שקבל, ולא היה בקי בהאמנות בשלמות. ונשא אשה, והיה מתפרנס מן המלאכה, ומחמת שהיה תם, ולא היה בקי בהמלאכה כל כך על כן היה פרנסתו בדחק גדול ובצמצום, ולא היה לו פנאי אפלו לאכל כי היה צריך תמיד לעסק במלאכה מחמת שלא היה יכול האומנות בשלמות, רק בשעת המלאכה, בשעה שהיה נוקב במרצע והיה מכניס ומוציא החוט העב של התפירה כדרך הרצענים, אז היה נושך חתיכת לחם ואוכל: ומנהגו היה, שהיה תמיד בשמחה גדולה מאד, והיה רק מלא שמחה תמיד. והיו לו כל המאכלים וכל המשקאות וכל המלבושים. והיה אומר לאשתו: אשתי, תן לי לאכל! והיתה נותנת לו חתיכת לחם ואכל. אחר כך היה אומר: תן לי הרטב עם קטנית! והיתה חותכת לו עוד חתיכת לחם ואכל. והיה משבח ואומר: כמה יפה וטוב מאד הרטב הזה! וכן היה מצוה לתן לו הבשר ושאר מאכלים טובים כיוצא בזה, ובעד כל מאכל ומאכל היתה נותנת לו חתיכת לחם, והוא היה מתענג מאד מזה ושבח מאד את אותו המאכל, כמה הוא מתוקן וטוב, כאלו היה אוכל אותו המאכל ממש. ובאמת היה מרגיש באכילתו הלחם טעם כל מאכל ומאכל שהיה רוצה מחמת תמימותו ושמחתו הגדולה: וכן היה מצוה: אשתי, תן לי שכר לשתות! ונתנה לו מים. והיה משבח כמה יפה השכר הזה. תן לי דבש! ונתנה לו מים, והיה משבח גם כן כנ"ל. תן לי יין וכו' כיוצא בזה! ונתנה לו מים, והיה מתענג ומשבח אותו המשקה כאלו הוא שותה אותה ממש: וכן במלבושים היה להם בשותפות, לו ולאשתו פעליך אחד. והיה אומר: אשתי, תן לי הפעליך! כשהיה צריך ללבש פעליך, כגון לילך לשוק. והיתה נותנת לו. כשהיה צריך ללבש טוליפ לילך בין אנשים, היה אומר: אשתי, תן לי הטוליפ! והיתה נותנת לו הפעליך, והיה מתענג ממנו, והיה משבח: כמה יפה הטוליפ הזה! כשהיה צריך לקאפטיין, כגון לילך לבית הכנסת, היה מצוה ואומר: אשתי, תן לי הקאפטיין! והיתה נותנת לו הפעליך, והיה משבח ואומר: כמה יפה ונאה הקאפטיין הזה! וכן כשהיה צריך ללבש יופא, היתה נותנת לו גם כן הפעליך, והיה משבח ומתענג גם כן: כמה יפה ונאה היופא הזאת, כנ"ל, וכן בכיוצא בזה. והיה רק מלא שמחה וחדוה תמיד:

כשהיה גומר המנעל ומן הסתם היה לו שלש קצוות, כי לא היה יכול האמנות בשלמות, כנ"ל היה לוקח המנעל בידו והיה משבח אותו מאד, והיה מתענג מאד ממנו והיה אומר: אשתי כמה יפה ונפלא המנעל הזה! כמה מתוק המנעל הזה! כמה מנעל של דבש וצוקיר המנעל הזה! והיתה שואלת אותו: אם כן מפני מה שארי רצענים נוטלים שלשה זהובים בעד זוג מנעלים, ואתה לוקח רק חצי טאלער (הינו זהוב וחצי)? השיב לה: מה לי בזה? זה מעשה שלו, וזה מעשה שלי!, ועוד: למה לנו לדבר מאחרים? הלא נתחיל לחשב כמה וכמה אני מרויח במנעל זה מיד ליד: העור הוא בכך, הזפת והחוטים וכו' בכך, ושאר דברים כיוצא בזה בכך, לאפקיס בכך; ועתה אני מרויח מיד ליד עשרה גדולים, ומה אכפת לי רוח כזה מיד ליד?! והיה רק מלא שמחה וחדוה תמיד:

ואצל העולם היה ללעג, והשיגו תאותם בו, שמצאו ממי להתלוצץ כרצונם, כי היה נדמה למשוגע. והיו באים בני אדם, והתחילו בכונה לדבר עמו בשביל להתלוצץ. והיה אותו התם אומר: רק בלי ליצנות! ותכף שהשיבו לו בלי ליצנות, קבל דבריהם והתחיל לדבר עמם, כי יותר לא היה רוצה להעמיק לחשב חכמות, שגם זה בעצמו ליצנות, כי היה איש תם, וכשהיה רואה, שכונתם לליצנות, היה אומר: מה יהיה כשתהיה חכם ממני? הלא אזי תהיה שוטה, כי מה אני נחשב?! וכשתהיה חכם ממני, אדרבא, אזי תהיה שוטה! (כל זה היה דרכי התם. ועתה נחזור לענין ראשון):